

Організація з безпеки та співробітництва в Європі
Координатор проектів в Україні

CHERNIVTSI
LAW SCHOOL

НИУ ім. Я. Мудрого
КАФЕДРА
КОНСТИТУЦІЙНОГО
ПРАВА УКРАЇНИ

СУЧАСНІ ВИКЛИКИ ТА АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ СУДОВОЇ РЕФОРМИ В УКРАЇНІ

Матеріали V Міжнародної науково-практичної
конференція

Чернівці
29 жовтня 2021 року

Редакційна колегія:

Щербанюк Оксана Володимирівна, доктор юридичних наук, професор, завідувачка кафедрою процесуального права Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича (голова);

Вдовічен Віталій Анатолійович, доктор юридичних наук, доцент, декан юридичного факультету Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича;

Слінько Тетяна Миколаївна, кандидат юридичних наук, професор, завідувач кафедри конституційного права України Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого;

Вільчик Тетяна Борисівна, доктор юридичних наук, професор, завідувач кафедрою адвокатури Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого;

Москвич Лідія Миколаївна, доктор юридичних наук, професор, завідувачка кафедрою судоустрою та прокурорської діяльності Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого;

Хотинська-Нор Оксана Зіновіївна, доктор юридичних наук, професор, завідувач кафедри нотаріального, виконавчого процесу та адвокатури, прокуратури, судоустрою Навчально-наукового інституту права Київського національного університету імені Тараса Шевченка;

Паскар Ауріка Лазорівна, кандидат юридичних наук, доцент кафедри процесуального права Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича;

Каланча Інга Георгіївна, кандидат юридичних наук, прокурор Чернівецької обласної прокуратури, асистент кафедри процесуального права Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича;

Бзова Лаура Георгіївна, асистент кафедри процесуального права Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича.

Сучасні виклики та актуальні проблеми судової реформи в Україні: Матеріали V Міжнар. наук.-практ. конф. (29 жовтня 2021р., Чернівці)/ редкол.: О.В. Щербанюк та ін. - Чернівці: 2021. - 445 с.

До збірника увійшли матеріали V Міжнародної науково-практичної конференції «Сучасні виклики та актуальні проблеми судової реформи в Україні» (Чернівці, 29 жовтня 2021 р.)

Редколегія не несе відповідальності за науковий зміст і виклад матеріалів, що були подані у рукописах.

ЗМІСТ

Вітальне слово Президента Національної академії правових наук України...11

СЕКЦІЯ 1. АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ РОЗВИТКУ СИСТЕМИ ПРАВОСУДДЯ

1. Бабко В.В. Проблемні аспекти та шляхи вдосконалення інституту відрядження судді.....	13
2. Байранча Л.К. Суддівський активізм: чи потрібна обмеженість дискреції суду в сфері правотворчості.....	15
3. Бакаянова Н.М. Про значення щорічної доповіді Вищої ради правосуддя «Про стан забезпечення незалежності суддів в Україні».....	17
4. Боднар С.Б. Забезпечення права на захист: національний та конвенційний аспекти.....	19
5. Гаврилюк Р.О., Пацурківський П.С. Судочинство та АВС як конкурентні взаємодоповнюючі системи вирішення спорів.....	22
6. Гончарук Ю.Г., Борик Ю.О. Деякі аспекти підготовки професійних суддів як один із елементів судової реформи: міжнародний досвід та перспективи його використання в Україні.....	26
7. Демидюк О.Б. Засади взаємодії Вищої ради правосуддя як органу судової влади з іншими органами влади.....	29
8. Казарян Е.Г. Довіра до суду як показник ефективної діяльності суду.....	32
9. Калужна О.М. Форми комунікації Верховного Суду із судьями низових ланок.....	34
10. Кондратова І.Д. Генеза відповідальності судді за порушення етичних норм.....	38
11. Кондрич В.В. Особливості відповідальності суддів Вищого антикорупційного суду.....	41
12. Кравчук О.О., Остапчук І.Б. Класифікація судової символіки.....	43
13. Крайній П.І. До питання про адміністративно-правовий статус Громадської ради доброчесності.....	45
14. Кузьмишин В.М. Судова реформа в контексті розвитку соціальної держави.....	48
15. Ленгер Я.І. Довіра до суду, як детермінанта незалежності влади.....	50
16. Нестерчук Л.П. Реалізація принципу спеціалізації судів України у порівнянні з країнами західної Європи.....	51
17. Овсяннікова О.О. Обмеження для суддів, які обіймають адміністративні посади в судах: необхідність чи втручання в незалежність?.....	54
18. Овчаренко О.М. Виконання рішення суду як конституційна цінність.....	57
19. Пущарко С.І. Забезпечення сталого роботи Вищої ради правосуддя та Вищої кваліфікаційно-дисциплінарної комісії суддів України як мета судової реформи.....	60
20. Рибалко Г.С. Нормотворча функція судової влади.....	62
21. Романів Г.В. Актуальні питання розвитку системи правосуддя.....	65
22. Снідевич О.С. Щодо окремих недоліків галузевих законопроектів про примусове виконання рішень.....	67
23. Стефанчук М.М. Зближення гарантій незалежності прокурорів та суддів крізь призму національного законодавства.....	70
24. Тертишник В.М. Інституційні аспекти забезпечення захисту прав людини в інтегративній доктрині правосуддя.....	73
25. Українець О.Б. Роль судді в процесі легітимації судової влади.....	75
26. Фідря Ю.О. Суддівська етика у світлі положень Стратегії розвитку системи правосуддя та конституційного судочинства на 2021-2023 роки.....	78

27. Ханник-Посполітак Р.Ю. Колегіальний чи одноособовий перегляд справи апеляційним судом цивільних справ?.....	81
28. Хотинська-Нор О.З. Професійна компетентність як вимога до членів Вищої ради правосуддя: проблеми правової регламентації.....	82
29. Худик А.М. Поняття «суб'єкт господарювання, у статутному капіталі якого частка державної або комунальної власності перевищує 50 відсотків» в аспекті визначення підсудності Вищого антикорупційного суду (п. 2 ч. 5 ст. 216 КПК України).....	85
30. Швецова Л.А. Актуальні питання застосування дисциплінарної практики Вищої ради правосуддя.....	88
31. Юрчишин В.Д. Прагматичний кримінальний процес: концептуальна модель.....	90

СЕКЦІЯ 2. ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ДОСВІД ТА ЄВРОПЕЙСЬКІ СТАНДАРТИ СУДОВОЇ ВЛАДИ ІДЕЇ ДЛЯ УКРАЇНИ

32. Birke R. Die Europäische Staatsanwaltschaft hat ihre Arbeit aufgenommen.....	94
33. Drăghici V., Toronciuk I. Răspunderea magistratilor români prezentare generală....	98
34. Wedde R. Die neue vorgerichtlichen sanierung im deutschen Recht.....	101
35. Wölk C. Aktuelle praktische Herausforderungen bei der Verhandlung von Zivil- und Wirtschaftssachen in Deutschland in Zeiten der Pandemie.....	105
36. Аляб'єва Н., Керімов А. Міжнародно-правовий захист цивільних осіб і доступ до правосуддя в умовах збройного конфлікту.....	108
37. Волощук О.Т. Судові гарантії під час війни в ХХІ столітті.....	111
38. Ковтун В. Європейський план дій із соціальних прав: сучасні виклики.....	114
39. Ніколенко А.М. Реалізація європейських стандартів в умовах реформування процесуального законодавства.....	116
40. Паскар А.А. Європейські стандарти правосуддя.....	118
41. Перелигіна Р.В., Семенюк І.М. Практика ЄСПЛ як невід'ємна складова конвенційної системи захисту прав людини (питання звільнення від покарання).....	121
42. Присяжна А.В. Правова природа і механізм взаємодії судових органів Європейського Союзу із судами держав-членів ЄС.....	123
43. Скляр С.С. Особливості практики Європейського суду щодо податкової амністії.....	125
44. Турканова В.І. Мета цивільного судочинства: вирішити чи врегулювати? На шляху до розвитку альтернативного врегулювання спорів в Україні.....	128
45. Цісельський О.В. Судоустрійні зміни у сфері розгляду комерційних спорів у деяких країнах Європи.....	130
46. Швецова Л.А. Міжнародний досвід застосування медіації для вирішення корпоративних спорів.....	133
47. Shcherbanyuk O., Sinkevych O. Pro homine doktrine und neueste trends in der menschenrechtsauslegung.....	135

СЕКЦІЯ 3. НОВІ ВИКЛИКИ ІНСТИТУТУ АДВОКАТУРИ ТА ПРОКУРАТУРИ УКРАЇНИ

48. Вільчик Т.Б. Адвокатська діяльність в умовах сучасних технологій.....	139
49. Гуальтай П.М. Етичні аспекти участі прокурора у судовому процесі.....	142
50. Ковальова Я.О. Конфіденційність як фундаментальний принцип адвокатської діяльності.....	144

51. Ковальчук І.С. Роль підвищення кваліфікації прокурорів у розбудові системи органів прокуратури.....	146
52. Крегул Я.М. Професійне вигорання прокурора: причини виникнення та шляхи подолання.....	148
53. Крижевська О.О. Представництво адвокатом в нотаріальному процесі: актуальні питання.....	151
54. Кухнюк Д.В. Професійна відповідальність адвоката: недоліки правового регулювання.....	153
55. Лапкін А.В. Прокурор як помічник судді у судовому кримінальному провадженні.....	156
56. Маліневський О.М. Співучасть у зловживанні правом адвокатом: роль клієнта.....	159
57. Озерський І.В. Медіація в кримінальному процесі як тренінгова програма для підвищення кваліфікації прокурорів у тренінговому центрі прокурорів України.....	161
58. Попов Г.В. Окремі аспекти конституційності реформування органів прокуратури України.....	163

СЕКЦІЯ 4. ПРОБЛЕМИ ЗАСТОСУВАННЯ ПРОЦЕСУАЛЬНОГО ЗАКОНОДАВСТВА ТА СУДОВА АРГУМЕНТАЦІЯ

59. Андрієвська Л.О. Доказова діяльність прокурора в цивільному процесі України.....	166
60. Бабенко Г.О. Щодо правового статусу неповнолітніх в цивільному судочинстві.....	167
61. Vzova L.G., Moisei G.G. Metode de interpretare a dreptului la demnitate umană în deciziile Curții Constituționale a Ucrainei și ale Consiliului Constituțional al Franței.....	170
62. Білецька А.М. Танцюють всі? (Про множинність осіб ініціюючого кредитора у справах про банкрутство).....	174
63. Бойко В.В. Розумність процесуальних дій судді під час розгляду цивільної справи.....	176
64. Бондар І.В. Проблемні аспекти виконання рішень про встановлення побачень з дитиною.....	179
65. Бутирська І.А. Вплив уніфікації процесуальних кодексів на оперативність господарського судочинства.....	181
66. Буханевич О.М., Івановська А.М. Суб'єкти процесуальних відносин у сфері реалізації конституційного контролю.....	184
67. Галус О.О. До питання про об'єкти судового контролю за муніципально-правовим регулюванням.....	187
68. Гансецька В.В. Питання доцільності залучення нотаріуса та представників органів державної влади або місцевого самоврядування як заінтересованих осіб у справах щодо встановлення факту прживання однією сім'єю чоловіка та жінки без плюбу.....	189
69. Гаркот А.Б. Переписка у месенджерах: актуальні проблеми доказування.....	191
70. Гетманцев О.В. Стадії та види проваджень у цивільному судочинстві України: теоретико-прикладний зміст.....	194
71. Гловюк І.В. Проблемні питання тлумачення та застосування статті 24 КПК України.....	196
72. Горбачова А.Д. Спрощене позовне провадження: актуальні проблеми з розгляду справ.....	199

73. Григорчак Ю.П. Поняття адміністративного правопорушення у сфері забезпечення безпеки дорожнього руху.....	202
74. Дем'янченко А.С., Процько М.І. Питання відстрочення оплати судового збору у судовому провадженні.....	205
75. Заьотін В.М. Підстави для відступу від висновку щодо застосування норми права: проблематика застосування на прикладі справи щодо порушення меж територіальної компетенції вчинення нотаріальних дій.....	207
76. Зіньова О.С. Застосування принципу змагальності в процесі доказування згідно цивільного процесуального законодавства України.....	210
77. Каланча І.Г. Підходи до класифікації електронних носіїв інформації та інформаційних систем для завдань кримінального провадження.....	211
78. Коцдрат'єва Л.А. Електронні докази як засіб доказування в цивільному судочинстві.....	213
79. Косован В.С. Висновок експерта як джерело доказів у кримінальному провадженні.....	216
80. Костроміна О.Г. Проблеми використання результатів оперативно-розшукової діяльності в кримінальному провадженні.....	218
81. Кричина А.В. Процесуальні права дитини в цивільному судочинстві в контексті забезпечення найкращих інтересів дитини.....	219
82. Кройтор В.А. Нормативність та регулятивна роль як характерна ознака поняття принципів цивільного судочинства.....	221
83. Лук'янчиков Є.А., Лук'янчиков Б.Є. Інститут понять в системі процесуальних гарантій захисту прав особи.....	224
84. Мазур М.Р. Реалізація інституту звільнення від кримінальної відповідальності у зв'язку із примиренням винного з потерпілим у кримінальному провадженні: окремі питання судової практики.....	227
85. Малярчук А.С. Співвідношення і реалізація принципів територіальної юрисдикції та диспозитивності при виборі місця виконання рішення (на матеріалах судової практики).....	230
86. Марчук С.В. Проблеми застосування процесуального законодавства в контексті необхідності вдосконалення правових та процесуальних гарантій прав потерпілих на стадіях досудового розслідування та судового розгляду.....	233
87. Меленко О.В. Медіація в системі альтернативного вирішення спорів: компаративістський підхід.....	236
88. Мельник Я.Я. Про методологічну нікчемність формулювання поняття «зловживання правом» в цивільному процесі.....	241
89. Мудрецька Г.В. Окремі питання оскарження повернення тимчасово вилученого майна за клопотанням сторони захисту.....	242
90. Осіпова І.І. Обов'язок доказування і звільнення від доказування в цивільному судочинстві.....	244
91. Остафійчук Л.А. До питання визнання доказів недопустимими у кримінальному провадженні.....	246
92. Парфьонов І.В. Проблемні питання під час розсекречування матеріальних носіїв інформації щодо проведення негласних слідчих (розшукових) дій та використання їх результатів у кримінальному провадженні.....	249
93. Поліщук М. Електронні докази в цивільному процесі: проблеми застосування на практиці.....	252
94. Попко В.В. Методологічні аспекти становлення міжнародного кримінально-процесуального права.....	253

95. Рябовол О.О. Особливості тимчасового вилучення майна та копіювання інформації в контексті заборони тимчасового вилучення електронних систем або їх частин, мобільних терміналів систем зв'язку.....	256
96. Савчин Н.М., Кирилюк Н.В. Свочасний розгляд і вирішення цивільних справ: практика Європейського суду з прав людини.....	258
97. Самбор М.А. Право на свободу мирних зібрань: засоби захисту.....	261
98. Тагулич І.Ю. Естонська як складова доброчесності у цивільному судочинстві.....	264
99. Трач О.М. Закриття провадження у цивільній справі судом апеляційної інстанції.....	267
100. Тумко Д.І. Проблеми процесуальної взаємодії слідчого та прокурора під час надання та виконання письмових вказівок прокурора.....	269
101. Чебан В.М. Роль судді при вирішенні справ про домашнє насильство.....	272
102. Чернова О.О. Обвинувальний акт: закрити чи повернути? Проблемні питання та прогалини у законодавстві.....	275
103. Чупрун Є.В. Сутність імунітету свідка у цивільному судочинстві.....	277
104. Шуміло О.М. Перспективи поширення юрисдикції Міжнародного кримінального суду щодо справ про екоцид.....	279
105. Юрчишин В.М., Савченко В.А. Особливості проведення дізнання та досудового слідства відповідно до кримінального процесуального законодавства ФРН.....	282
106. Явор О.А. Відшкодування моральної шкоди як один із способів захисту сімейних прав та інтересів (практичні питання).....	284
107. Яцина В.Б. Принципи судового керівництва та диспозитивності в цивільному судочинстві.....	287

СЕКЦІЯ 5. РОЗВИТОК КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДОЧИНСТВА В УКРАЇНІ ТА ЗАРУБІЖНИХ КРАЇНАХ

108. Babayeva A. Sustainable development and ensuring human rights: mutual relations.....	291
109. Бабак М.А. Особливості конституційної скарги у деяких країнах колишнього соціалістичного табору.....	299
110. Вольська І.В. Межі повноважень Конституційного Суду України за результатами розгляду справ: правові позиції.....	301
111. Сгорова В.С. Стратегія розвитку конституційного судочинства.....	304
112. Калініченко О.Ф. Розвиток конституційного судочинства в Україні: реалії сьогодення.....	306
113. Кущіренко О.Г. Доктрина «войовничої» демократії в діяльності Конституційного Суду України.....	307
114. Летнянчин А.І. Еволюція конституційної доктрини України: від правової (юридичної) позиції до офіційної конституційної доктрини.....	310
115. Перпель К.С. Юридичні особи як суб'єкти права на конституційну скаргу: бути чи не бути?.....	313
116. Потапенко А.В. Визначення ефективного способу захисту у випадку конкуренції позовів.....	315
117. Придубський С.В. Конституційний Суд України та його інституційно-правова (не) визначеність («Фантом» вітчизняного конституціоналізму?.....	318

118. Рибачук А.І. Правила застосування норм Конституції у країнах континентальної системи права: законодавче закріплення.....	321
119. Рижук І.В. Коаліція депутатських фракцій у Верховній Раді України в рішеннях Конституційного Суду України.....	324
120. Розвадовський В.І. Проблеми правового регулювання представництва у конституційному провадженні: вітчизняний та зарубіжний досвід.....	326
121. Руснак А.В. Суб'єкти доказування в конституційному судовому процесі України.....	329
122. Слінько Т.М. Право на справедливий суд у контексті євроінтеграційних процесів.....	331

СЕКЦІЯ 6. ПЕРШІ КРОКИ В НАУЦІ

123. Артеменко Д.С. Особливості застосування процедури медіації в адміністративному судочинстві.....	334
124. Бакун В.І. Контрмажоритарний аргумент у конституційному судовому процесі: зарубіжний досвід.....	336
125. Банар О.В. «Проблеми реалізації засади – поваги до людської гідності у кримінальному провадженні».....	338
126. Бельмега В.І. Проблемні питання створення судових електронних систем в Україні та Європі.....	341
127. Білик О.А. Деякі аспекти щодо проблем доступності до правосуддя.....	342
128. Бобровська І.С. Медіація як альтернатива судовому вирішенню сімейних спорів.....	343
129. Булах О.О. «Правосуддя дружнє до дитини»: міжнародні стандарти та національна практика.....	346
130. Варварюк І.В. Принцип пропорційності в цивільному судочинстві.....	348
131. Горішна К.В. Адвокатська монополія в контексті реалізації принципу незалежності інституту адвокатури.....	350
132. Гриндей О.В. Загальні та спеціальні права позивача в цивільному процесі.....	352
133. Гусейнова К.А. Європейські стандарти судової влади та їх конституційне закріплення.....	355
134. Депутат Д.Р. Зловживання процесуальними правами в цивільному судочинстві: нормативне врегулювання та судова.....	358
135. Дзядевич В.Р. Проблеми визначення ефективності діяльності суду.....	361
136. Дмитрух В.Д. Європейські стандарти судочинства та перспективи їх застосування в Україні.....	364
137. Драгомерецька Д.В. Принцип пропорційності, правова аргументація та дискреційні повноваження державного управління: аналіз меж основних прав та гарантій.....	366
138. Esiobu D.E. Non-state legal regulation: development of alternative (nonjudicial) and pre-trial settlement of disputes.....	368
139. Єрмєй В.Р. Зловживання процесуальними правами в цивільному судочинстві: практичний аспект.....	369
140. Завгородня К.О. Конституційні основи кримінального судочинства США.....	372
141. Зелешко О.В., Тігаренко В.О. Загальна характеристика законодавства щодо захисту прав інтернет-користувачів в Україні.....	375
142. Ілаш В.О. (Не)релевантне застосування практики ЄСПЛ як джерела права в Україні.....	377

143. Кляпак М. Rechtsstellung des Verfassungsgerichts der Bundesrepublik Deutschland.....	379
144. Ключков І.Р. Проблеми реалізації Стратегії розвитку системи правосуддя та конституційного судочинства в Україні.....	380
145. Кремзедюк О.В. Громадський контроль за судовою гілкою влади як шлях повернення довіри до суду.....	381
146. Куликівець Ю.І. Інститут конституційної скарги: міжнародний досвід.....	383
147. Линник О. Сучасні тенденції електронного обігу судових рішень в Україні та за кордоном.....	386
148. Luru A. Anti-crisis tools of constitutional reform.....	389
149. Любченко Ю.С. Особливості використання в цивільному судочинстві електронних доказів.....	391
150. Малофій К.А. Порівняльна характеристика цивільного процесуального правонаступництва України та Німеччини.....	394
151. Мегек О.В. Спільні та відмінні риси позивача та третьої особи із самостійними вимогами в цивільному судочинстві.....	396
152. Мовчан В.Ю. «Електронний суд» в системі правосуддя України.....	398
153. Муқан А.О. Роль судді у забезпеченні верховенства права: зарубіжний досвід.....	399
154. Надієнко Ю.А. Застосування висновку експерта з питань права в господарському судочинстві.....	400
155. Оношка В.А. Гарантії адвокатської діяльності в рішеннях Європейського суду з прав людини.....	403
156. Осадчук Т.В. Конституційна юрисдикція в демократичному суспільстві: конституційні суди як «влада Конституції».....	404
157. Плисюк І.М. Встановлення юридичного факту смерті особи.....	407
158. Проценко А.М. Розвиток адміністративного судочинства в Україні.....	409
159. Прощок А.І. Вільний вибір захисника у кримінальному процесі.....	411
160. Рафальська А.М. Криза судового законодавства в Україні протягом 2010-2013 років.....	413
161. Савицька А.О. Реалізація права на судовий захист в умовах пандемії.....	414
162. Савчук М.В. Застосування «популярного» конституційного аргументу у практиці Верховного Суду США: практика для України.....	416
163. Семенчук А.В. Гонорар успіху адвоката в системі доступу до правосуддя.....	419
164. Сичов Б.С. «Менталітет» як форма конституційного кріпацтва: народ як джерело конституційної кризи.....	421
165. Смахнюк Я.Я. Зарубіжний досвід врегулювання гонорару успіху адвоката та перспективи запровадження в Україні.....	423
166. Стовп'юк Н.А. Процесуальне становище правонаступника у цивільному процесі.....	426
167. Стойко Д.О. Міжнародні стандарти в доказовій діяльності у цивільному судочинстві.....	428
168. Строїч Ю.І. Проблема застосування джерел процесуального законодавства в розрізі адміністративного судочинства.....	431
169. Суховерський М.Т. «Електронний суд» – переваги та перші виклики під час застосування на практиці.....	432
170. Суховерхова Д.В. Реалізація принципу безпосередності.....	434
171. Татуляч С.І. Участь представника у справах наказного провадження.....	436

172. Хащева Я.В. Пояснення сторін, третіх осіб та їхніх представників в цивільному судочинстві.....	438
173. Щербакова Я.М. Загальна характеристика та особливості кримінальних правопорушень проти правосуддя.....	441

приділяється принципу добровільності і неупередженості медіатора. У свою чергу в Австрії існують чотири принципи медіації: професіоналізм, нейтральність, спрямованість на результат, відповідальність сторін у вирішенні спору.

Цілі і функції медіації в європейській літературі розглядаються не однаково. Слід зазначити, що вони залежать від виду медіації. Необхідно, однак, підкреслити, що укладення угоди як вирішення спору, на відміну від унеможливлення його вирішення, є основною метою медіації. Така теза підтверджує визнання аргументів, орієнтованих на вирішення проблеми (settlement-oriented mediation)¹.

В Європейському Союзі, в якому пропагандистської ідеєю є ідея громадянського суспільства, вважається, що медіація змінює людей, що беруть участь у ній, їх позиції і відносини з іншими людьми. Медіація підсилює почуття відповідальності за власну поведінку і сприяє діалогу і активності².

Серед альтернативних способів врегулювання суперечок використовуються переговори, третейський суд (арбітраж), посередництво (медіація: судова і позасудова), примирення (до судового розгляду спору, кримінально-правова медіація: судова і громадська), консолідація (погоджувальна процедура), мирова угода, експертиза.

Доволі актуальною, на даний час, залишається і питання вирішення корпоративних конфліктів, у тому числі за участю іноземних суб'єктів (акціонерів, інвесторів), оскільки судовий порядок, у зв'язку з тривалістю процесу та його невисокою ефективністю, не здатен привести конфліктуючі сторони до швидкого і взамовигідного врегулювання спору.

У зв'язку з цим позасудова форма вирішення корпоративних та інших конфліктів, і стимулювання передачі спорів до третейських установ, у тому числі які створені саморегульованими організаціями, надасть можливість застосувати у діловій практиці нового способу пошуку рішень та виходу з критичних ситуацій за допомогою медіації (посередництва). Дотримання таких досудових процедур, з метою врегулювання корпоративних конфліктів, в значній мірі залежить від волі самого суспільства, та може бути закріплено не лише в законодавчих актах, а і у статутних або інших внутрішніх (корпоративних) документах товариств.

PRO HOMINE DOKTRINE UND NEUESTE TRENDS IN DER MENSCHENRECHTSAUSLEGUNG

Shcherbanyuk Oksana

*Leiter der Abteilung Verfahrensrecht Nationale Yuriy Fedkovich Czernowitz-Universität, Doktor der
Rechtswissenschaften, Professorin*

Sinkevych Olena

*Doktor der Rechtswissenschaften, außerordentlicher Professor am Institut für Verfassungsrecht
Pädagogisches und wissenschaftliches Institut für Rechtswissenschaften, Taras Shevchenko Nationale
Universität in Kyiv*

Derzeit gibt es unterschiedliche Interpretationsansätze, die durch die Art der interpretierten Norm bestimmt werden. So könnte man auf rechtlicher Ebene die Auslegung der formellen Rechtsquelle und auf verfassungsrechtlicher Ebene die Auslegung der offiziellen Quelle der

¹ Morek R. Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/52/EC z 21.05.2008 r. o niectomych aspektach mediacji w sprawach cywilnych i handlowych: nowy etap rozwoju mediacji w Europie // ADR. Arbitraz i Mediacja. – 2008. № 3.

² Barcz J. Intergovernmental measures consolidating the euro area (in the light of Judgement of the Court of Justice of the EU in Pringle case) // Panstwo i Prawo. – 2013. № 8. S. 3-19.

Verfassung nennen. Auf einer anderen Analyseebene kann es, unabhängig von den formalen Rechtsquellen, im materiellen Umfang derselben eine Auslegung der Grundrechte geben. Das übliche und häufigste Auslegungsgebiet auf Landesebene (oder das, was auf den ersten Blick scheint) ist die Rechtsauslegung.

Das Prinzip der pro-hominen Auslegung ist als hermeneutisches Kriterium für alle Menschenrechtsgesetze definiert, aufgrund dessen bei der Anerkennung von Schutzrechten auf eine weiter gefasste Norm bzw. oder die engste Auslegung, wenn es um dauerhafte Beschränkungen bei der Ausübung von Rechten oder deren außerordentliche Aussetzung geht.

Ein Aspekt, der das Prinzip von pro homine charakterisiert, ist, dass unabhängig davon, wo eine Regel gefunden wurde, ob rechtlich, verfassungsmäßig oder international, diejenige, die die Rechte des Einzelnen am besten schützt oder die am wenigsten schädlich oder einschränkend ist dieser Rechte. Die Vielzahl der formalen Quellen in der Menschenrechtsrechtsordnung führt zwangsläufig zu einer Kompatibilität hinsichtlich des Umfangs der vom Staat übernommenen Rechte und Pflichten und führt dazu, dass diese Auslegung den besten Schutz individueller Rechte bietet.

Der Grundsatz von pro homine weist auch darauf hin, dass "im Zweifelsfall eine Auslegung gewählt werden sollte, die die Menschenrechte im Allgemeinen schützt, sichert, garantiert, in einer ganzheitlichen Struktur im Lichte der sie prägenden Werte. Das Prinzip der pro-hominen Interpretation steht in engem Zusammenhang mit dem Prinzip der angemessenen Interpretation, das als zusätzlicher Grund aufgestellt wird, die Menschenrechte als unteilbare Gesamtheit zu begreifen und vor allem die Bedeutung des Inhalts von Rechten außerhalb der formalen Quelle zu verstehen in denen sie gesammelt werden. In Bezug auf die Einschränkung und Aufhebung von Grundrechten sieht der Grundsatz der pro-homine-Auslegung vor, dass „Einschränkungen der Ausübung von Menschenrechten nach bestimmten formalen Anforderungen an die Medien festgelegt werden müssen. Wodurch sie sich manifestieren – und die Rahmenbedingungen – werden durch die Legitimität der Ziele repräsentiert, die mit solchen Einschränkungen erreicht werden müssen. Unter dem Gesichtspunkt der Aussetzung von Grundrechten ist diese Situation nur in Ausnahmefällen sehr eingeschränkt und eingeschränkt, da sie die Ausübung und Ausübung der Menschenrechte betrifft; Aus diesem Grund ist es erforderlich, die Anforderungen aus diesem Grund einzuhalten; andernfalls können diese Rechte nicht ausgesetzt werden.

Bei der Kontrolle der Konventionalität werden Gültigkeitsverhältnisse durch ein materielles Kriterium, die Anwendung pro-hominer Kriterien, hergestellt. Eine Unkonventionalitätserklärung liegt vor, wenn der Schutz durch internationale Menschenrechtsnormen wirksamer oder weniger restriktiv ist als nationale Gesetze. Die Amerikanische Menschenrechtskonvention bildet zusammen mit ihren Protokollen und den Entscheidungen des Interamerikanischen Gerichtshofs für Menschenrechte einen sogenannten Konditionalitätsblock, der ein Paradigma für die Überprüfung der Gültigkeit von Rechtsakten im weitesten Sinne schafft.

Was die Grundrechte angeht, so können wir sagen, dass Luis Ferraglio behauptet, dass die Grundrechte "all jene subjektiven Rechte sind, die allen "menschen, die mit dem Status einer Person, eines Bürgers oder einer handlungsfähigen Person ausgestattet sind", universell entsprechen.¹ Der Autor selbst stellt klar, dass wir unter subjektivem Recht "jede positive Erwartung (Nutzen) oder negative (nicht zu schädigen)" verstehen, die dem Subjekt durch eine Rechtsnorm auferlegt wird, während wir unter Status "den Zustand des Unterprojekts" verstehen sollten. wird auch durch eine positive Rechtsnorm als Voraussetzung für deren

¹ Caballero Ochoa, José Luis y Vazquez, Luis Daniel, 2014, en SALAZAR UGARTE, Pedro (coord.) La reforma constitucional sobre derechos humanos. Una guía conceptual, ed. Instituto Belisario Domínguez, Senado de la República, México, p. 22. <http://www.corteidh.or.cr/tablas/r33063.pdf>

Eignung als Inhaber von Rechtsverhältnissen und/oder Urheber von Handlungen, die deren Durchführung sind, bereitgestellt. Mit anderen Worten, dies ist keine dogmatische Definition, dh formuliert mit Bezug auf die Regeln einer bestimmten Rechtsordnung, wie der Verfassung Italiens oder Spaniens. Dementsprechend werden wir sagen, dass die Rechte, die die Rechtsordnung allen Individuen als solche als Bürger oder als erwerbsfähige Personen gewährt, „grundlegend“ sind, in denen sie die Ordnung der normativen und interpretativen Überlegenheit festlegt, da die Norm oder die weiteste Auslegung verwendet werden, und umgekehrt ist die Norm eingeschränkter, wenn es um die Betriebsstätte der Rechtsausübung geht.

Der Grundsatz einer erweiterten Grundrechtsauslegung besteht darin, den Inhalt des Rechtsschutzes im Zeitpunkt seiner Anwendung zu erweitern und damit seine ungerechtfertigte Einschränkung zu vermeiden. Die wachsende Macht der Grundrechte kann unter zwei Gesichtspunkten betrachtet werden. Einerseits unter dem Gesichtspunkt der Auslegung der Rechtswirkungserweiterung von Grundrechten, die grundsätzlich davon ausgeht, dass Grundrechte das gesamte Recht, auch das Verfahrensrecht und sogar das Privatrecht, berühren. Auf der Grundlage einer so weiten Grundrechtsauslegung wurden weitere wichtige Grundsätze formuliert, wie die Strahlenwirkung, die sogenannte Drittwirkung von Grundrechten und Schutzpflichten im Grundrechtsbereich.

Ein klarer Ausdruck des Grundsatzes der expansiven Auslegung ist, dass die Rechtsordnung über dem alle Rechtsgebiete abdeckenden und allen Gerichten auferlegten Mindestmaß an Rechtsschutz liegen muss. Dieser Gedanke wird durch die Geltendmachung des Schutzes der mit einem ordnungsgemäßen Verfahren verbundenen Rechte unter allen Umständen unterstützt. Und ein anderer klarer Ausdruck ist, dass das Gericht ein Garant für die Achtung der Gleichheit der Parteien sein muss, was in einem Strafverfahren provoziert wird, bedeutet, dass jeder, der Zugang zur Justiz hat, nach den gleichen Gesetzen und Themen vor Gericht gestellt werden muss zu einem allgemeinen, gleichen und festgelegten Verfahren, das dieses Recht verletzt, wenn eine der Parteien in eine ungleiche Lage gebracht wird oder die wirksame Ausübung ihrer Rechte behindert.

Die Lehre von der evolutionären Auslegung der Europäischen Konvention zum Schutze der Menschenrechte und Grundfreiheiten ist die Quintessenz der Arbeit des Europäischen Gerichtshofs für Menschenrechte zur Entwicklung der Menschenrechte. Die evolutionäre Auslegung wurde erstmals vom EGMR in „Tyrer gegen das Vereinigte Königreich“ angewandt, in dem festgestellt wurde, dass „das Übereinkommen ein lebendes Dokument ist, das im Licht der gegenwärtigen Umstände auszulegen ist“¹.

In „Goodwin gegen Vereinigtes Königreich“, 2002, gab der Gerichtshof eine evolutionäre Auslegung von Artikel 12 der Konvention und stellte eine Verletzung fest.² Es ist notwendig, die Unterschiede in der Argumentation des Gerichtshofs und den Grund herauszufinden, warum er seine Praxis geändert und zu einem anderen Ergebnis als in früheren Fällen gekommen ist. Das Gericht stellte fest, dass es „unsicher sei, dass sich die Begriffe“ Mann „und“ Frau „auf die Definition des Geschlechts nach rein biologischen Kriterien beziehen sollten“ und verwies auf die gesellschaftlichen Veränderungen in der Institution Ehe und die grundlegenden Veränderungen, die durch die Entwicklung verursacht wurden Medizin und Wissenschaft seit Verabschiedung der EMRK auf dem Gebiet der Transsexualität“. Der EGMR stellt fest, dass der Test der biologischen Faktoren in dieser Hinsicht nicht mehr ausschlaggebend sein kann, und verweist auf die Anerkennung des Zustands von Störungen der Geschlechtsidentität durch Ärzte und Gesundheitsbehörden in den teilnehmenden Ländern „und die Bereitstellung einer medizinischen Behandlung, die die Person so nahe

¹ ECHR, Tyrer v. United Kingdom, Judgment, 25 April 1978.

² ECHR, Tyrer v. United Kingdom, Judgment, 22 January 2008.

bringt“ wie möglich zum neuen Geschlecht. Es ist schwer zu übersehen, dass das Argument über den unter Ärzten gebildeten Konsens über die Geschlechtsdysphorie bereits 1998 in einem separaten Gutachten von Richter J. Casadevall geäußert wurde. Der EGMR verwies auch auf das Fehlen der Begriffe „Mann und Frau“ in der kürzlich verabschiedeten Charta der Grundrechte der Europäischen Union. Dabei verweist der Gerichtshof erneut auf ein Dokument, das nicht in Kraft getreten ist. Der Gerichtshof wirft ferner die Frage auf, ob das Eherecht auf die Verankerung des Geschlechts im nationalen Recht gemäß dem bei der Geburt eingetragenen Recht beschränkt ist, und bejaht. Das Gericht argumentiert, dass „die Klägerin als Frau lebt, mit einem Mann in einer Beziehung steht und nur mit einem Mann verheiratet werden möchte“, eine solche Möglichkeit aber nicht hat. Es ist erwähnenswert, dass das Gleiche zum Beispiel von den Antragstellern im vorherigen Fall, Miss Reese, gesagt werden kann. Trotz des Fehlens entscheidender Änderungen des Sachverhalts selbst kommt der EGMR daher zu dem Schluss, dass der Kern des Rechts auf Ehe verletzt wurde. Daher ist es möglich, eine gewisse Inkonsistenz des Gerichtshofs bei der Entscheidung über die evolutionäre Auslegung festzustellen. Natürlich hat der Gerichtshof nicht nachgewiesen, dass sich die Umstände seit dem Fall Reese geändert haben und dass in dieser Frage Konsens besteht.

Die Menschenrechte sollten nach moderner Doktrin bei ihrer Wahrung, die völkerrechtlich Beachtung verdienen, über nur nationale Interessen stehen. Erklärungen oder Konventionen zu Menschenrechten zielen auf die Emanzipation der Menschen ab, und obwohl sie noch nicht in ihrer Fülle angekommen sind, zeigt sich, dass die Überwindung von Hindernissen einiger Richter und Gesetzgeber, die Schaffung von Mechanismen zur Umsetzung, eine der großartigsten Errungenschaften ist, die es bisher gab.

Die Menschenrechte lassen sich nach den hier angeführten kurzen Zeilen als supranational bezeichnen, da ihre Verbreitung nicht von der verfassungsrechtlichen Anerkennung abhängt, sondern der äußeren Rechtsordnung und dem ausnahmbestimmenden und inhaltlich klärenden Staat angehören. Sie sind echte absolute Grundrechte, weil sie auf der Grundlage von Verträgen auf den Staat gestützt sind und das Recht für die Beschränkung ihrer Anwendung zuständig ist. Sie sind keine Produkte einer Verfassungsnorm, sondern ihr Ursprung transzendiert die nationale Rechtsordnung und wird ihr schonungslos aufgezwungen und verpflichtet die verfassungsgebende Gewalt, sie im Grundgesetz zu erklären, umzusetzen und zu schützen.

Наукове видання

СУЧАСНІ ВИКЛИКИ ТА АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ СУДОВОЇ РЕФОРМИ В УКРАЇНІ

Матеріали міжнародної науково-практичної конференції

(Чернівці, 29 жовтня 2021 р.)

Підписано до друку 30.10.2021 р.